

1 Δεκεμβρίου 2015

Γιατί πολεμούν οι άνθρωποι; Εξηγούν οι Τρεις Ιεράρχες (Ανδρέας Αργυρόπουλος, Σχολικός Σύμβουλος Θεολόγων)

/ [Πεμπτούσια](#)

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://bitly.com/1T9VzfK>]

Ο Μ. Βασίλειος θεωρεί απαράδεκτο τα αγαθά της ειρήνης να χαίρονται ελάχιστοι άνθρωποι, ενώ χιλιάδες να αποκλείονται από αυτά (ΒΕΠ 55, 309). Σε άλλο σημείο, ο ίδιος ρωτάει: «Μέχρι πότε θα υπάρχει πλούτος, που είναι η αφορμή του πολέμου: Οι εξοπλισμοί γίνονται για την απόκτηση του πλούτου» (ΒΕΠ 54, 74, 6). Ο Γρηγόριος ο Θεολόγος, συμπληρώνοντας τον προβληματισμό του Μ. Βασιλείου λέει: «Μητέρα των πολέμων είναι η πλεονεξία, οι πόλεμοι με τη σειρά τους γεννούν την υψηλή φορολογία, που είναι η αυστηρότητα καταδίκη των πολιτών» (ΒΕΠ 59, 141).

Για τον Χρυσόστομο, αιτία της καταστροφής της ειρήνης και της ενότητας των πιστών, είναι «ο έρωτας για τα χρήματα, την εξουσία και τη δόξα». «Τίποτε δεν συμβάλλει τόσο πολύ σε μάχη και σε πόλεμο, όσο ο έρωτας για τα παρόντα, όσο δηλαδή η επιθυμία για δόξα, χρήματα ή για καλοπέραση» (Ι. Χρυσόστομος PG. 55,343). Προϋπόθεση για την επικράτηση της ειρήνης στις σχέσεις ανθρώπων και λαών, είναι η αγάπη, όχι σαν θεωρητικολογία, αλλά σαν στάση ζωής. Η έλλειψη της αγάπης οδηγεί στην κοινωνική αδικία, που έχει ως συνέπειά της την αναστάτωση. «Εάν όλοι αγαπούσαν ο ένας τον άλλον αμοιβαία, σε τίποτα πλέον δεν θα μπορούσε κανείς να αδικήσει, τουναντίον, μάλιστα, και οι φόνοι, και οι μάχες, και οι πόλεμοι, και οι επαναστάσεις, και οι αρπαγές, και οι πλεονεξίες, και όλα τα κακά θα παραμερίζονταν, ώστε να φθάναμε στο σημείο να αγνοούμε ακόμα και ονομαστικά την κακία» (Ι. Χρυσόστομος, ΒΕΠ 61, 271).

Οι Τρεις Ιεράρχες δεν κάνουν «ειρηνολογία», δεν ζητούν από τους πιστούς απλά να επιδιώξουν μια ειρήνευση εξωτερική, τυπική, ο στόχος τους δεν είναι η «ειρηνική συνύπαρξη» χωρίς περιερχόμενο. Η ειρήνη, αν μείνει μόνο στα λόγια, λέει ο Μ Βασίλειος, καταντάει κοροϊδία. Υπογραμμίζουν πως η ειρήνη συμπορεύεται με τη δικαιοσύνη και την αγάπη. Ξεκαθαρίζουν στα κείμενά τους, ότι μιλούν για την αληθινή ειρήνη, αυτή που ενώνει πραγματικά τους ανθρώπους μεταξύ τους και με Θεό. Ο Χριστιανός οφείλει να συγκρούεται με τους «τυράννους» που «νοσούν στη πίστη» (Γρηγόριος Θεολόγος) και όχι να έρχεται σε συμφωνία μαζί τους, χάριν του συμφέροντος.

Σκοπός του Χριστιανού, βέβαια, είναι να ειρηνεύει με όλους, όταν αυτό είναι δυνατόν. «Διότι μερικές φορές δεν είναι δυνατόν. Όπως, π.χ., όταν η υπόθεση αφορά την πίστη στο Θεό, ή όταν ο αγώνας γίνεται γι' αυτούς που αδικούνται. Αν δεις κάπου να κακοποιείται η πίστη, τότε μην προτιμήσεις την ομόνοια από την αλήθεια, αλλά στάσου αντιμέτωπος στο κακό με γενναιότητα, μέχρι θανάτου» (Χρυσόστομος, PG 60, 611). Η χριστιανική πίστη δεν μπορεί να ταυτιστεί και να συμβαδίσει με την «ειρήνη» των εκμεταλλευτών και των ασεβών, γιατί ακριβώς αυτή δεν είναι πραγματική ειρήνη. Είναι «ειρήνη» των λίγων, και όχι όλων των παιδιών του Θεού. Για τον άγιο Γρηγόριο «είναι προτιμότερος ο αξιέπαινος πόλεμος από την ειρήνη που μας χωρίζει από τον Θεό» (Γρηγόριος ο Θεολόγος, ΒΕΠ 58, 274,7).

Και στην περίπτωση όμως αυτή, κατά τους μεγάλους Πατέρες της Εκκλησίας, ο πιστός οφείλει να κάνει διάκριση μεταξύ προσώπων και αντιλήψεων. Να πολεμά δηλαδή και να συγκρούεται με καταστάσεις, αλλά όχι να μισεί και να αποστρέφεται ανθρώπους. Να μη μετατρέπει, δηλαδή, ακόμη και σε αυτήν την περίπτωση, την ψυχή του σε πεδίο μάχης.

Εσωτερική ειρήνη

Τέλος, πρέπει να τονισθεί ότι για να επιτευχθεί η εξωτερική ειρήνη, ο άνθρωπος πρέπει προηγουμένα να έχει πετύχει την ειρήνευση του εσωτερικού του κόσμου. Για τους Τρεις Ιεράρχες, είναι ανώφελο κάποιος να αγωνίζεται να ειρηνεύσει τους άλλους, ενώ δεν έχει κατορθώσει να πετύχει την εσωτερική γαλήνη και ηρεμία. Μόνο κατορθώνοντας την εσωτερική ειρήνη ο Χριστιανός, γίνεται πραγματικά «ειρηνοποιός» δηλαδή, «Υιός Θεού». Μόνο τότε, οι όποιοι αγώνες του για την ειρήνη του κόσμου θα έχουν ευεργετικά αποτελέσματα για τους άλλους. Μόνο τότε, το όραμα του προφήτη Μιχαία θα αρχίζει να γίνεται πραγματικότητα. «Θα κάνουν τα σπαθιά τους άροτρα και τα δόρατά τους δρεπάνια. Κανένα έθνος δεν θα

Ξαναϋψώσει πάλι το σπαθί του εναντίον άλλου έθνους, ούτε θα ξαναμάθουν πια να πολεμούν» (Μιχαίλας δ' 3).

Εφημερίδα «Χριστιανική», 4-3-2004